

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Відділ аспірантури та докторантури
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Метафізика економіки»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр.
Освітня програма/спеціалізація	Економіка.
Спеціальність	051 Економіка.
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки.
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (PhD).

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
Науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шуканов Павло Васильович
д. геогр. н., доцент
професор кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-095-771-35-92
Електронна адреса	parus2133@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт. з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування знань про метафізичний фактор розвитку економіки та суспільства, його культурно-символічні прояви в процесі формування буття/життя особистості та набуття вмій і практичних навичок у питаннях застосування метафізичного досвіду в умовах формування постіндустріальної економіки.
Тривалість	3 кредита ЄКТС/90 годин (лекції – 16 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом. Інтерактивні (дискусія, полеміка, мозковий штурм), активні (активний самоконтроль), наочні (табличні, графічні).
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік.
Базові знання	Наявність широких знань з теорії та практики економічної діяльності, державного і муніципального управління, а також у сфері бізнесу.
Мова викладання	Українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. ПРН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також	ЗК01. Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>ПРН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>ПРН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p> <p>ПРН10. Розуміти, аналізувати та пропонувати нові підходи вирішення проблем у сфері соціально-трудових відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами в контексті розвитку національної економіки.</p>	<p>опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей</p> <p>СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК08. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми науково-дослідницького характеру у сфері соціально-трудових відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Науково-теоретичні основи метафізики економіки.		
<p>Тема 1. Методологічні основи метафізики економіки.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.</p>	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Історія метафізики як науки та методології наукового дослідження. 2) Космологічне вчення про природу та економіку Аристотеля. 3) Методологія наукового дослідження метафізичних особливостей економіки.
<p>Тема 2. Метафізичні передумови суспільно-економічної кризи.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.</p>	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Загострення глобальних проблем людства і загроза суспільно-економічної кризи. 2) Значення Традиції та традиціоналізму для розвитку суспільства і економіки. 3) Онтологічні та гносеологічні передумови розуміння суспільно-економічної кризи та можливості її подолання.
<p>Тема 3. Вплив метафізики на формування економічного мислення людини та суспільства.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота.</p>	<p>Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Метафізика Р. Декарта і свобода економічного мислення людини. 2) Економічний детермінізм Д. Рікардо і гедоністична теорія Дж. Бенґама. 3) Вчення Джанні Ваттімо про «метафізику уповноважених» та «метафізику знедолених».
Модуль 2. Метафізика суспільно-економічного та особистісного буття/життя людини.		

Тема 4. Значення метафізики у процесі трансформації світової економіки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором): 1) Моніторинг глобальної трансформації міжнародних економічних відносин та метафізичне значення інформації. 2) Фазовий перехід суспільства від індустріальної до постіндустріальної (інформаційної) економіки. 3) Трансформація національно-державних та регіональних економік в умовах глобальної кризи.
Тема 5. Метафізична теорія особистості та її значення для формування і розвитку економіки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором): 1) Метафізична основа життєдіяльності людини і суспільства. 2) Українські витоки метафізичної теорії особистості та її ставлення до економіки. 3) Загальна метафізична теорія особистості та сучасна економіка.
Тема 6. Метафізика нових соціально-економічних відносин в умовах метавесвіту та цифровізації суспільства.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота.	Підготувати електронний реферат (5-10 стор.) або презентацію (мінімум 12 слайдів) на одну тему (за вибором): 1) Загроза надмірного споживання та матеріально-економічного комфорту. 2) Концептуальні персонажі навчально-виховного процесу в суспільстві та освіті. 3) Метавесвіт, цифровізація суспільства та перспективи розвитку метабізнесу.

Інформаційні джерела:

1. Базилевич В. Д. Метафізика економіки: Монографія / В. Д. Базилевич, В. В. Ільїн. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Знання, 2007. – 718 с.
2. Економічна теорія у новітньому методологічному дискурсі. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2019/02/5.pdf>.
3. Економічний та управлінський потенціал соціалізації економіки / За ред. З. І. Галушки / А. А. Антохов, З. С. Варналій, Р. Р. Білик, Г. М. Поченчук та ін. Чернівецький національний університет. Чернівці. 2020. 408 с.
4. Історія метафізики як науки про речі, спосіб з'ясування світоглядних питань. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/philosophy/12789/>.
5. Культурні сенси економічних систем. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/252823/250115>.
6. Метафізика. Проф. Євген Онацький. URL: http://encyclopedia.kiev.ua/vydaniya/files/use/second_book/part3.pdf.
7. Метафізика суспільного й особистісного буття в контексті Європейської та Української традиції: історико-філософський аналіз. / В. О. Сабадуха. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук. Львів – 2021. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/aref_sabadukha.pdf.
8. Переподсилкове знання метанаукового рівня як елемент методологічного забезпечення Української економічної науки. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/10-2016/3.pdf>.
9. Сабадуха В. О. Метафізика суспільного та особистісного буття: монографія. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 647 с.
10. Сабадуха В. О. Метафізична теорія особистості як відповідь на виклики антрополого-глобальної катастрофи. Українське суспільство в пошуках відповідей на виклики сучасності: світоглядний рівень осмислення: матеріали Всеукр. наук.-теор. конф. (м. Одеса, 18-19 черв. 2020 р.). Одеса: Фенікс, 2020. С. 21–26.
11. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. URL: <http://wdc.org.ua/uk/services/country-profiles-visualization>.
12. Цифровізація суспільства. / Джуліан Скотт. URL: <https://newacropolis.org.ua/articles/tsyfrovizatsiya-suspilstva>.
13. Шуканов П. В. Методологічні підходи до вивчення трансформації суспільно-географічних систем у старшій та вищій школі / Компетентнісне навчання та викладання географії у системі неперервної педагогічної освіти: кол. монографія / за наук. ред. д-ра пед. наук Л. П. Вішнікіної. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. с. 41–64. URL: <http://dSPACE.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/19702/1/Компетентнісне%20навчання%20та%20викладання%20географії.pdf>.
14. Шуканов П. В. Суспільно-географічні особливості та метафізичні передумови глобальної кризи. // Часопис соціально-економічної географії: Том-13. №2 (2012). URL: <https://periodicals.karazin.ua/socesongeogeo/article/view/6589>.
15. Шуканов П. В. Фінансово-економічна глобалізація в умовах формування універсального метафізичного простору // Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 20–21 квітня 2023 року). – Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 22–25. URL: <http://dSPACE.puet.edu.ua/bitstream/123456789/13142/1/297-2082%20Проблеми%20та%20перспективи%20розвитку%20фінансової%20системи%20в%20сучасних%20умовах.pdf>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс у середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти.

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoji-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravya-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища:

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti/>

Оцінювання.

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни, розраховується через поточне оцінювання

Назва теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Тема 1. Методологічні основи метафізики економіки.	Виконати завдання за питаннями теми.	8
	Тестування по темі.	8
Тема 2. Метафізичні передумови суспільно-економічної кризи.	Виконати завдання за питаннями теми.	8
	Тестування по темі.	8

Тема 3. Вплив метафізики на формування економічного мислення людини та суспільства.	Виконати завдання за питаннями теми. Тестування по темі.	9 8
Тема 4. Значення метафізики у процесі трансформації світової економіки.	Виконати завдання за питаннями теми. Тестування по темі.	9 8
Тема 5. Метафізична теорія особистості та її значення для формування і розвитку економіки.	Виконати завдання за питаннями теми. Тестування по темі.	9 8
Тема 6. Метафізика нових соціально-економічних відносин в умовах метавсесвіту та цифровізації суспільства.	Виконати завдання за питаннями теми. Тестування по темі.	9 8
РАЗОМ		100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
	Розробка наочних засобів навчання (презентації, відео контенту) з окремої теми або питання	10
	Зарахування результатів неформальної освіти	до 30
2. Науково-дослідна.	Участь у наукових конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	Публікація тез доповіді за результатами участі у наукових конференціях	5
	Публікація наукової статті	10

За додаткові види робіт ЗдВО може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни